

Första läsningen: **Neh 8:2-4a, 5-6, 8-10** (*De läste ur Guds lagbok och tolkade den*)

Herrens lag ger anledning till både gråt och glädje. Precis så är det också när vi hör Jesu ord: vi inser våra brister och synder men gläds åt att Gud trots allt vill förnya sitt förbund med oss. Vi firar denna glädje med söndagsmessa, söndagsmiddag, söndagsbibelläsning i hemmet. Vi överväger som Nehemja hur vi kan göra samhället bättre. Han tillrättavisade skarpt de rika och fick dem att efterskänka alla skulder.

Andra läsningen: **1 Kor 12:12-30** (*Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den*)
(alternativ, kortare läsning: 1 Kor 12:12-14, 27)

I det grekiskt-romerska klassamhället måste Paulus ord om kroppsdelarnas gemenskap ha väckt blandade känslor. Filosofen Platon såg samhället som en kropp men hans mål var en effektiv totalitär stat. **Kristi kropp, kyrkan**, är inte tänkt så (Mark 10:42f). Där levs jämbördighet, ömsesidig omsorg, aktning och medkänsla.

Evangelium: **Luk 1:1-4, 4:14-21** (*I dag har detta skriftställe gått i uppfyllelse*)

Söndagarna ”under året” tar oss i år med på en lång vandring bland pärlorna i **Lukas** evangelium. Lukas berättar i dag om början av Jesu offentliga verksamhet i Nasaret, men först får vi Lukas eleganta förord till hela boken (v. 1-4) – som säger mycket om honom själv! Han skriver på ett bildat sätt. Sin Jesusbiografi ser han ödmjukt som bara en bland ”många”. Han var inte själv vittne till Jesus utan tillhör andra generationen, men har tillgång till ögonvittnens berättelser och har noggrant efterforskat ”allt” och skrivit ner det kronologiskt korrekt.

Lukas öppnar sedan sin bok för oss genom att elegant låta sin huvudperson Jesus öppna Jesajas bok och så presentera ”programmet” (Jes 61:1 f). I Jesus verkar **Guds Helige ande** och han kommer med **glädjande** ord åt **fattiga och nödlidande** – där får vi samtidigt en rad nyckelord som är centrala i hela Lukas budskap. Med ”nådens år” (v. 19) menas nog friåret (3 Mos 25:8-22), då alla israeliter som råkat i slaveri skulle frigges. Vi lever just nu i ett annat jubelår – *Barmhärtighetens år* (2015/16) – då vi ska öva denna dygd. Lukas hade älskat denna sak!

Innan denna scen har Lukas berättat om Jesu tillblivelse och barndom. Där fanns samma poänger (**Anden** kom över Maria vid bebådelsen, Jesus föddes **fattigt** bland fattiga, änglarna förkunnade **glädje** över Betlehem). Varje söndag kommer Lukas nu att måla upp sitt Jesusporträtt åt oss. Vi har mycket att se fram mot! Lukas målar i glada färger och med tröstande ord. Han skrev grundligt. Låt oss läsa grundligt!

Första läsningen: **Heb 9:15, 24-28** (*Jesus utplånar synden genom att offra sig själv*)

Jesus står i himlen inför Gud *med vår sak* (v.24), klädd i översteprästens kläder, nersölade av hans eget oskyldiga blod. Han är vår advokat, totalt solidarisk med sina klienter. Gud kommer syndare till mötes med öppna armar, genom Jesu förmedling,

Evangelium: **Mark 3:22-30** (*Hur kan Satan driva ut Satan?*)

Dagens händelse är brutal. Bibelspecialisterna i Jerusalem har diskuterat fallet Jesus och dragit sin slutsats. De har nu rest hit till Galileen, inte för att träffa Jesus utan för att kungöra att Jesu mirakel med säkerhet är svartkonst. ”Beelzebul” (djävulen) betyder ungefär ”flugornas herre” (”Iortens gud”). Pressen på Jesus är extrem.

På Jesu initiativ kommer det här mötet till stånd (förmodligen har många lärjungar bett honom agera). Jesus vill tala förstånd med de skriftlärdade: demonbesatthet är ju Satans verk. Om Jesus nu verkligen skulle agera i Satans tjänst skulle han väl inte förstöra Satans verk genom att jaga bort demonerna? Det faktum att Jesus faktiskt river ner vad Satan har byggt upp bevisar att Jesus agerar **mot** Satans intressen och är starkare än han. Att kalla detta goda för något ont är *hädelse*, en kränkning av Gud! Om man utmålar Guds godhet som något djävulskt, då kan man givetvis ALDRIG förlåtas. Man är då som sjuka som syr ihop munnen för att de inbillar sig att medicinen är gift. Detta är synden mot den helige Ande. Människan är i stånd att ge Gud ett envist och evigt NEJ. Mot det kämpar Guds JA förgäves.

Så länge vi lever kan *allt* förlåtas, också synden mot den helige Ande. Man kan ångra sig och bikta sig. Jesus talar inte om motståndarnas eviga dom utan om *den position de just nu intar*. Utifrån den attityden finns ingen frälsning. Jesus vill att de **lämnar den positionen** nu, genast. Därför är de inkallade till detta möte.

Talrika är de som hatar mig utan skäl (Ps 38:20).

TISDAGEN I TREDJE VECKAN ”UNDER ÅRET”

Heb 10:1-10 (*Jag har kommit för att göra din vilja*)

Templets regelbundna offer var som att tvätta kroppen på utsidan. Det är bra, men att **uppfyllas av Guds Ande** genom Jesus och så av hjärtat göra Guds vilja är bättre (Hes 11:19; 36:25-28; 37:1-14; Jer 31,31-34; Joel 2:28-29 – i vissa biblar = Joel 3:1-2).

Evangelium: **Mark 3:31-35** (*Den som gör Guds vilja är min bror och syster och mor*)

Så mycket vi *inte* får veta här om Jesu närmaste familj – och det trots att Maria och ”Jesu bröder” nämns hela fem gånger! Var är Josef – hur har det gått med honom? Dog han?

När? Hur? Vad vill Maria tala med sin son om – eller har hon tvingats komma med för att sätta ytterligare press på Jesus att upphöra med sin verksamhet?

Vad betyder uttrycket Jesu ”bröder”? I Bibelns värld kallas ju alla sorters släktingar för ”bröder och systrar” (så än i dag i Mellanösterns kulturer). I Bibeln kallas aldrig någon annan än Jesus för Marias ”barn” (förutom bildligt i Joh 19:26 och Upp 12:17). Katolska kyrkan lär att Maria inte fick fler barn än Jesus, hon förblev jungfru för alltid, helt hängiven åt Gud (*Katolska kyrkans katekes*, nr 510). Är ”bröderna” barn av Josef i tidigare äktenskap eller, mer sannolikt, kusiner? (kyrkofadern Hegesippus kallar redan på 100-talet Jesu ”broder” Simon för kusin). Troligen är den Jakob som kallas för ”Herrens broder” i Matt 13:55 identisk med Jakob ”den yngre” i Mark 15:40 som är son till ”den andra Maria” (jfr Matt 27:56), d.v.s. en syster till Jesu moder (Joh 19:25) – detta bekräftas av den helige Hieronymus. Vi behöver dock inte få svar på alla frågor för att kunna ta till oss den här berättelsens poäng: **kyrkans gemenskap är nu allt för Jesus**. Vi räknas till hans familj om vi gör Guds vilja. Främst av alla gjorde **Maria** det. Hon sa JA av hela sitt hjärta (Luk 1:38). Hon är föredöme och moder för resten av ”familjen” där vi alla är bröder och systrar.

Jag skall bo och vandra mitt ibland dem (2 Kor 6:16; jfr 3 Mos 26:12; Hes 37:27).

ONSDAGEN I TREDJE VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Hebr 10:11-18** (*Han har för all framtid fullkomnat dem som blir helgade*)

V. 13 syftar på den messianska psalmen, Ps 110 (jfr även Hebr 1:13). Författaren citerar ur profeterna (se hänvisningarna i gårdagens läsning). Konsekvensen av tron på Jesu offer visar sig nu: det ger inte mening längre att delta i templets kult (v. 18).

Evangelium: **Mark 4:1-20** (*En man gick ut för att så*)

Den centrala liknelsen i Markus bok är försedd med Jesu egen tolkning – läsaren ska inte tillhöra de folkmassor som hör med sina öron *utan att förstå* (v. 12; jfr Jes 6:9). Markus vill säga: ”de tolv” (v. 10), kyrkans ämbetsbärare, förstår tron. Lyssna till dem.

I varje mässa strös det ut sädeskorn av Guds ord. Några av de närvarande hör fel på grund av fördomar eller förvirring (det är ganska vanligt att människor hör något annat än vad talaren faktiskt säger). Djävulsfågeln *tar bort ordet som har såtts i dem* (v. 15). Sedan har vi dem som vill behaga både Gud och världen. Vissa gillar budskapet och vill förbättra sina liv men väl hemma igen vågar de inget av hänsyn till vad andra ska tycka – de är som de steniga ställena. De som kvävs av tistlar är de som aldrig gallrar bland sina vanor eller vänner. De invaderas av mycket som leder till synd. Bibeln samlar damm på deras bokhylla – tusen andra saker pockar på uppmärksamhet. De tre sorters människor tar det inte så noga med djävulen och synden. ”Vi tror bara på kärleksbudskapet” är en typisk kommentar. Men de styrs i grunden av rädsla. De **mottagliga** kristna (fjärde

gruppen) kommer till mässan för att **ta emot**. De har förberett sig med bön. De har med sig frågor och söker svar. Är det något som de inte förstår frågar de efteråt. När de lämnar mässan betraktar de sig själva som förvandlade. De vet att något stort har hänt. De tackar Gud för vad de hört och för eukaristin. Mässan fortsätter genom dem – väl hemma växer allt de tagit emot med äventyrlig kraft. Det spirar och bildar knoppar. De *bär frukt* (v. 20).

Tala, Herre, din tjänare hör (1 Sam 3:9).

TORSDAGEN I TREDJE VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Heb 10:19-25** (*Låt oss bekänna vårt hopp och ge akt på varandra och sporra varandra till kärlek*)

V.19-20: **Den heliga kommunionen** tar bort förhänget, spärren framför *det Allraheligaste*, där Guds närvaro bodde (2 Mos 40:34 m.m.), och dit ingen utom översteprästen fick gå in, en gång om året. V.22: **Dopet och botens sakrament** tillsammans med tillitsfull tro och kärlekens gärningar ger oss gott hopp. Eukaristins gemenskap (v. 25) får inte försummas. Herrens dag är nära.

Evangelium: **Mark 4:21-25** (*En lampa sätts på hållaren. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er*)

Här sammanställer Markus några Jesusord där varje mening skulle kunna stå för sig och tolkas separat. Dessa uttalanden är hos Matteus utspridda i annorlunda sammanhang (och ska där tolkas motsvarande, se Matt 5:15; 7:2; 10:26; 13:12; jfr även Luk 11:33). Markus har dem här direkt efter *mannen som gick ut för att så* som vi hörde om i går. Då är det rimligt att se *lampan* som *Guds ord* (jfr Ps 119:105), respektive de frukter ordet ska bära genom oss. Det finns inga skäl att skämmas för trons ljus och gömma det under en hink (sädesmättet i v. 21) – mörkret ska ju skingras (jfr Joh 1:5), och varför dölja sanningen? Vi har fått öron för att höra, och när det rör sig om Guds ord ska vi lyssna extra noga (v.23-24). På tal om sädesmättet: ta med ett stort mått när Gud delar ut! Kom med en säck, inte med en kopp. **Han vill ge**. Ge vad? Sitt ord och *förståelsen* av det. Den som har med sig stort, äkta intresse (en säck) ska få mycket och fatta mycket (jfr Ords 9:9). Den som bara lyssnar med ett halvt öra (en kopp) får inget, änglarna som öser upp vet hur han är: får han något tappar han det snart och glömmer hela saken. Därför vägrar de. Vem vill kasta pärlor åt svin (Matt 7:6)?

Kom, alla ni som törstar... kom och få säd utan pengar (Jes 55;1)!
--

FREDAGEN I TREDJE VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Heb 10:32-39** (*Ni utstod många svåra lidanden, så ge inte upp er frimodighet*)

Hebreerbrevets läsare har utsatts för hemska förföljelser. Författaren vet att de troende frestades ge upp och ansluta sig till den vanliga judendomen som trots allt hade en respekterad status. Versen 37-38 syftar på Hab 2:3-4 och Jes 26:20. Här betonas *vår trohet* mot Gud. Paulus tolkar Hab 2:4 som *vår tro*, se Rom 1:17 f.

Evangelium: **Mark 4:26-34** (*Säden gror och växer, man vet inte hur*)

Det finns stor skillnad mellan liknelserna hos Jesus – som oftast är hämtade från den galileiska lantliga miljön – och Paulus liknelser som gärna inspirerades av storstadens värld (t.ex. idrottsarenorna). De två dominerande personligheterna i Nya testamentet målar upp samma sak, på var sitt sätt. Glädje och jubel dånade från idrottsarenorna när någon hade segrat. Glädje och jubel ljöd också överallt på landet när *skördetiden* var inne (v. 29). Alla i slakten, små och stora, hjälptes åt att samla Guds goda gåvor, den överflödande rikedomen, i ladorna. Man festade, tackade, dansade.

Vi dras nu med kyla och mörker. Dagens läsning leder våra tankar fyra-fem månader framåt då vi ska sjunga ”I denna ljuva sommartid” och fyllas av *förundran* inför Guds skapelses underbara gåvor. Så växer även Gudsriket kring oss av sig självt, vill Jesus säga, och vi behöver inte veta hur (v. 27). Vilka tröstande ord för alla som sliter hårt i kyrkans tjänst och inte ser resultat! Vad märkligt att Lukas och Matteus inte har den uppmuntrande (och humoristiska) detaljen som Markus ger oss om bonden som bara behöver sova och vänta (var den för ”passiv” för dem?). Jesus vill därmed säga att *Gud gör jobbet*. Så tveka inte: börja gräva någonstans, kasta ut Guds frön, han ger växten. Jag ber Gud att få vara en sådan bonde – och denna boks sidor hans åker!

Förslag till fredagsoffer: Be en stund om välgång för småjordbrukare i hela världen.
--

LÖRDAGEN I TREDJE VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Heb 11:1-2, 8-19** (*Han väntade på den stad som Gud själv har planlagt och byggt*)

Uthållighet och *trohet* är vad författaren vill väcka i sina läsares hjärtan (se gårdagens läsning). Det ger han nu förebildliga exempel på från frälsningshistorien. Vi ska inse: när allt vänder sig emot oss, då är det inte tecken på att vi valt fel tro. Tvärtom: det är nu som Gud – han som kan göra det omöjliga – vill se vad vi går för.

Evangelium: **Mark 4:35-41** (*Vem är han? Till och med vinden och sjön lyder honom*)

Vilket drama! Markus känner till detaljer som att det skedde på kvällen, att andra båtar följde med (jfr skeppen i Ps 107:23), att Jesus sov i aktern på en dyna, att det rörde sig om

en *virvelvind* (lite som en cyklon, d.v.s. nerifrån och upp, Bibel 2000 översätter med ”häftig vind” – plötsliga vindkast uppkommer inte sällan i denna sjö) samt att Jesus använde en maktfull befallning som när han drev ut demonen i Mark 1:25.

Vinden är en bra bild av den osäkerhet, ja rädsla som lärjungarna måste ha börjat känna inför Jesus. Är han en profet? Titta hur han ligger och sover i båten som en gång profeten Jona som flydde från Gud (Jon 1:5)! Men Jona gick under i vågorna, Jesus tar kommandot över sjön. Vem är han då? Svaret ges *ex silentio* genom Jesu handling: endast GUD kan rädda från storm och härska över havet (Ps 74:13; 89:10; 107:29). Psykologiskt talar dramat på sjön om vårt behov av TRO (v. 40). När vi är mentalt därute där kaoset vill svälja oss ska vi behålla samma lugn som Jesus, beslutsamt konfrontera uppgiften (stormen) och fokusera på att lyckas (ro i land).

De gladdes när det blev lugnt, han lät dem nå hamnen de ville till (Ps 107:30).
